

Rieskalähteen koulun kestävän kehityksen toimintasuunnitelma

Perusopetuksen tavoitteisiin lukeutuu ympäristötietoisten ja kestävää tulevaisuutta rakentavien kansalaisten kasvattaminen. Kestävyyskasvatuksen tavoitteena on antaa oppilaille valmiuksia tutkia ja ymmärtää ympäristöään, mahdollisuuksia vaikuttaa ympäristöön ja tulevaisuuden suuntaan ja löytää keinoja sopeutua muuttuvaan ilmastoon. Peruskoulun kestävyyskasvatus jakautuu neljään teemaan, jotka ovat: luontosuhde, ilmasto-osaaminen, kiertotalous sekä hyvinvointi ja turvallisuus.

Kestävyyskasvatuksen teemat ovat vahvasti mukana perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa. Jokaisessa oppiaineessa tehdään kestävyyskasvatusta. Opettajat käsittelevät opetussuunnitelmassa mainitut teemat ja aihepiirit oppitunneillaan parhaaksi kokemallaan tavalla. Rieskalähteen kestävän kehityksen toimintasuunnitelmassa ei oteta kantaa siihen, miten opettajien tulisi toteuttaa kestävyyskasvatusta omassa opetuksessaan.

Eri aineiden oppituntien lisäksi kestävyyskasvatusta toteutetaan Rieskalähteen koulussa teemapäivillä ja retkillä, joilla syvennetään ja konkretisoidaan oppitunneilla opittua. Rieskalähteen koulun kestävän kehityksen suunnitelma keskittyy näiden teemapäivien esittelyyn. Suurin osa teemapäivistä on toteutettu lukuvuonna 2023–2024 ja ne on tarkoitus toteuttaa mahdollisuuksien mukaan myös tulevana lukuvuosina. Lisäksi esitetään joitakin ideoita ja kestävään tulevaisuuteen liittyviä koulumme kehityskohteita, joita voidaan lähteä työstämään joskus tulevaisuudessa.

Kestävyyskasvatus Rieskalähteen koululla on tarkoitus järjestää niin, että teemapäivistä ja retkistä tulee oppilaan näkökulmasta ehyt kokonaisuus, jossa hän oppii joka vuosi uutta. Teemapäivien opetuksen on tarkoitus elävöittää ja palauttaa mieliin aiheita, joita lukuvuoden aikana on oppitunneilla opiskeltu. Jokaiselle vuosiluokalle on omat aihepiirinsä, jolloin sama teemapäivä voidaan järjestää vuosittain pääpiirteittäin samanlaisena, samoja materiaaleja hyödyntäen. Näin kokonaisuuksista tulee opettajille tutut ja helposti hallittavissa olevat, eikä suunnittelua ja opetusmateriaalin tuottamista tarvitse aloittaa joka vuosi nollasta. Kun samoja teemapäiviä toistetaan useampana vuotena peräkkäin, voidaan keskittyä kokonaisuuden hiomiseen entistä paremmaksi.

Teemapäivien ja -vierailujen toteutuminen alla kuvailtavalla tavalla on pitkälti riippuvaista yhteistyötahoista eli retkien ja elämysten tarjoajista. Yrityskylän järjestää nuortenNYT -järjestö, Kiertoajelusta vastaa Lounais-Suomen jätehuolto ja Heinänokka on toteutettu yhteistyössä seurakunnan kanssa. Mikäli jonkin yhteistyötahon tarjoama toiminta lakkautetaan tai keskeytyy, toteutetaan teemapäivät jotenkin toisin, koulun budjetin ja muut sen hetkiset resurssit huomioiden.

	7.lk	8.lk	9.lk
Luontosuhde	Heinänokka Kevätretki (BI,LI) MOK (BI, KU)	Kevätretki: Tuorla, Livia (OPO, LI, BI)	Kevätretki: Vepsä (LI, BI)
Ilmasto-osaaminen	Hävikkiviikko (KO, KS) Miljoona roskapussia -lähiympäristön siivoustalkoot (LI)		
Kiertotalous		Kiertoajelu+MOK (KE, BI)	Yrityskylä+MOK (YH, OPO)
Hyvinvointi ja turvallisuus	Turvallisuuspäivä Liikunta- ja harrastepäivä (LI, KU, KS, KO, MU,TT) Rasisminvastainen päivä		

Luontosuhde: Mitä luonto tekee meille? Mitä me teemme luonnolle?

Myönteinen luontosuhde luodaan positiivisten luontokokemusten kautta. Tutkimusten mukaan luonnolla ja luonnossa olemisella on myönteinen vaikutus terveyteen, hyvinvointiin ja oppimiseen. Luontoretkestä saatavat myönteiset tuntemukset, kuten virkistyminen ja rauhoittuminen korostuvat pienten lasten opetuksessa, mutta niillä on arvoa myös yläkouluikäisten kanssa toimittaessa. Positiivisia luontokokemuksia eli mukavia hetkiä metsässä tai vaikkapa rannalla, on syytä järjestää myös nuorille. Rieskalähteen koulun **kevätretket** tehdään mahdollisuuksien mukaan luontokohteisiin, jossa muun oppimisen ja mukavan yhdessäolon lisäksi päästään nauttimaan luonnosta. Keväällä 2024 retkikohteet olivat Ruissalo, Tuorla/Livia ja Vepsä. Näiden lisäksi koulun alkuun ajoittuva 7. luokan ryhmäytymispäivä vietetään luonnon helmassa, Heinänokassa.

Yläkoululaisista pyritään kasvattamaan aktiivisia ja vastuuntuntoisia kansalaisia. Heitä ohjataan hahmottamaan erilaisia vuorovaikutussuhteita, pohtimaan vastuukysymyksiä ja löytämään vaikutusmahdollisuuksia. Kestävyyskasvatuksen näkökulmasta tavoitteena on parantaa oppilaiden ympäristötietoisuutta, kasvattaa halua vaalia luonnon monimuotoisuutta sekä tarjota valmiuksia vaikuttaa lähiympäristön kehittämiseen ja sen säilyttämiseen elinvoimaisena.

Keväällä toteutettava **7. luokan monialainen oppimiskokonaisuus** keskittyy luonnon monimuotoisuuteen ja erityisesti hyönteisiin. Kokonaisuuden materiaaleissa opitaan luonnon monimuotoisuuden merkityksestä elämälle, tutustutaan luontokatoon Suomessa ja opitaan hyönteisten hyödyllisyydestä. Kokonaisuus yhdistyy kevään retkipäivään ja siellä toteutettavaan toiminnalliseen osuuteen, kuten hyönteisbongailuun.

Keväällä 2024 tehtyjä julisteita

7. luokkien retkikohde keväällä 2024 oli Ruissalo ja kasvitieteellinen puutarha. Puutarhalla oppilaat bongasivat hyönteisiä, tutkivat maaperän eliöitä mikroskoopeilla ja vesinäytteitä langattomilla mittalaitteilla. Retkestä saadun palautteen perusteella kohdetta kannattaa vaihtaa. Ruissaloon kulkeminen ison oppilasmäärän kanssa oli hankalaa. Vaikka mikroskooppien ja vesimittalaitteiden käyttö oli hyvää opitun kertausta tai esitietoa tulevista aiheista esimerkiksi kemiassa ja biologiassa, teki näiden toimintapisteiden tiukka aikataulutuspäivästä raskaan. Lisäksi ne tuntuivat vievän huomion hyönteisten bongailusta. Kenties toimivin ratkaisu olisi hajaannuttaa luokat useammalle lähialueen luontokohteelle ja antaa vain yhden oppimistehtävän eli esimerkiksi hyönteisbongailun. Näin aikaa jäisi enemmän myös rennolle yhdessäololle ja vapaalle luonnosta nauttimiselle.

8. luokkalaisten retkikohde on ollut useampana vuonna ammattiopisto Livia ja Tuorla. Yksi hiilineutraalin oppilaitoksen opiskelulinjoista on luonto- ja ympäristöala, joten oppilaat pääsevät tutustumaan paikkaan, jossa rakennetaan kestävää tulevaisuutta. Oppilaat saavat tietoa käytännön keinoista, joilla maa-, metsä- ja kalataloudesta sekä puutarha-alasta saadaan ekologisesti kestävämpiä ja osa oppilaista voi löytää itseä kiinnostavan jatko-opiskelupaikan. Lisäksi päivää voidaan viettää Tuorlan alueen luontopolkuja kulkien, luonnontilaisessa lehtometsässä, tammien ja pähkinäpensaiden katveessa linnunlaulua kuunnellen. Livian laidunmailla oppilaat voivat kohdata lampaista ja lehmiä.

9. luokkalaisten retkikohde keväällä 2024 oli Vepsän saari. Oppilaat pääsivät haistamaan merituulta ja ihailemaan Airiston maisemia. Vaikka Turku on merenrantakaupunki, ei saaristo välttämättä ole kaikille oppilaille tuttu. 9. luokkalaisten kevätretki on yksi peruskoulun viimeisistä koulupäivistä ja viimeisiä hetkiä yhdessä luokkana. Tästä syystä 9. luokan retken päätavoite on mukava yhdessäolo ja luonnosta ja seurasta nauttiminen, eikä oppilaille ole tarpeen pitää varsinaisia opetustuokioita tai antaa oppimistehtäviä. Retki tehdään johonkin sopivaksi katsottuun luontokohteeseen.

Lähiluonnon mahdollisuuksien hyödyntäminen opetuksessa sopii myös luontosuhde -otsikon alle. Rieskalähteen koulussa varsinkin liikunnan opetuksessa liikutaan koulun ympäristössä, pururadoilla ja metsäkoissa. Liikunnan alaisuuteen kuuluva retkeilyn valinnaisainekurssi vie oppilaat yöpymään metsään eli tarjoaa erinomaisen tilaisuuden oppia luonnossa ja luonnosta sekä saada ikimuistoinen luontokokemus. Retkeilykurssilla oppilaat esimerkiksi oppivat pystyttämään teltan ja valmistamaan ruokaa retkiolosuhteissa. Retkellä opitaan esimerkiksi jokaisenoikeuksia, turvallista tulenkäsittelyä sekä retkeilyajan vastuuta ympäristön suojelemisesta – pesuaineita ei saa päästää vesistöön eikä luontoon saa jättää roskaa. Runsaan sateen tai kylmän ilman sattuessa kokemus voi olla kovakin koettelemus, joka hitsaa oppilaita yhteen.

Rieskalähteen koulun välittömässä läheisyydessä, ihan koulumme nurkalta alkaa Turun kaupungin omistama metsikkö. Sitä voitaisiin hyödyntää opetuksessa enemmän. Metsikköä olisi mahdollista käyttää ulkoluokkana. Metsikössä oppilaat voisivat oppia luonnosta ja luonnossa. Ulkoluokassa voi pitää lähes minkä tahansa oppiaineen tavanomaista tuntia, mutta erilaisessa oppimisympäristössä. Ulkoluokassa ei ole äly- tai liitutaalua eikä pulpetteja, mutta sielläkin pystyy esimerkiksi lukemaan kirjaa ja tekemään tehtäviä, neulomaan tai virkkaamaan, piirtämään, kirjoittamaan, laulamaan tai soittamaan. Lisäksi metsikkö voi olla opetuksessa toiminnan kohde, johon suunnitellaan erilaisia projekteja: sinne voidaan esimerkiksi istuttaa jotakin tai sinne voidaan rakentaa hyönteishotelleja tai linnunpönttöjä, ulkoluokkaa varten voidaan suunnitella ja toteuttaa esimerkiksi istuimia tai sinne voidaan tehdä taidetta luonnon antimista. Metsässä on tilaa hajaantua vähän kauemmas muista ja saada omaa työrauhaa, kuunnella linnunlaulua samalla kun tekee tehtäviä. Ulkoluokka ei varsinaisesti ole osa Rieskalähteen koulun kestävä kehityksen toimintasuunnitelmaa eikä opettajia velvoiteta käyttämään ulkoluokkaa opetuksessaan. Kyseessä on pikemminkin idea tulevaisuutta varten. Olisi hienoa, jos opettajakunnasta löytyisi innokkaita opettajia kokeilemaan ulko-opetusta ja osallistumaan metsikköön toteutettavien projektien suunnitteluun.

Ilmasto-osaaminen

Ilmasto-osaaminen rakentuu tiedoista ja taidoista, jotka mahdollistavat ilmastonmuutoksen torjunnan ja muuttuvaan ilmastoon sopeutumisen. Ilmastoystävällisiin kulutustottumuksiin ja muihin arkisiin kestäviin valintoihin ohjaaminen on olennainen osa ilmasto-osaamisen opetusta. Ilmasto-osaamisesta puhuttaessa oppilaitten oma rooli vaikuttajina korostuu: oppilaat voivat paitsi vaikuttaa

omiin valintoihinsa ja tottumuksiinsa, myös niihin yhteisöihin ja siihen ympäristöön, joissa he itse toimivat. Oppilaita ohjataan huomaamaan epäkohtia omassa ympäristössään, miettimään ratkaisuja ja lähtemään konkreettisesti viemään asiaa eteenpäin.

Hävikkiviikkoa vietetään vuotuisesti syyskuussa. Vuonna 2024 Hävikkiviikko on 23.–29.9.

Rieskalähteen koulu osallistuu Hävikkiviikkoon yhdessä koulun ruokalan kanssa. Hävikkiviikon on tarkoitus näkyä koululla esimerkiksi päivänavauksena ja erilaisina tietoisuina tai toimintana ruokalassa tai välitunneilla. Hävikkiviikon toiminnan suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaa oppilaskunnan hallitus. Toiminnasta halutaan saada nuoria koskettavaa ja heidän näköistään. Hävikkiviikon ohjelman on tarkoitus olla esimerkki nuorten omista ilmastotoimista ja heidän omista vaikutusmahdollisuuksistaan. Ohjelman tarkempi suunnittelu oppilaskunnan hallituksen ja keittiön henkilökunnan kanssa aloitetaan heti koulun alkaessa elokuussa.

Opettajat voivat halutessaan tarttua hävikkiaiheeseen omilla oppitunneillaan, parhaaksi katsomallaan tavalla. Aiheesta puhutaan kotitalouden tunnilla ja 7. luokkalaisten saavat oman talouden ruokahävikkiin liittyvän kotitehtävän. Hävikistä puhutaan syksyllä myös käsityön opetuksessa kaikille ikäryhmille eli kaikille 7. luokkalaisille ja 8. ja 9. luokkien tekstiilityön valinnaiskursseiden opiskelijoille. Hävikkiin liittyvä käsityön tehtävä ei ajoitu pelkästään Hävikkiviikkoon vaan alkaa jo elokuussa ja jatkuu pidemmälle syksyyn.

Ilmastonmuutos on monitahoinen ja hankalasti hallittava kokonaisuus. Siihen liittyvät epävarmuudet ja uhkakuvat voivat saada aikaan ilmastoahdistusta ja lamaantumista ison ja vaikean asian edessä. Ajatellaan, että vain suurilla yhteiskunnallisilla päätöksillä ja radikaaleilla muutoksilla on arvoa, eikä yksilöiden arkipäiväisillä teoilla ole vaikutusta. Pienistä puroista kuitenkin kasvaa suuri virta ja vähäpätöisiltä tuntuvillakin toimilla on väliä. Koulussa ilmasto-osaaminen voi näkyä pieninä konkreettisina tekoina lähiympäristön hyväksi, kuten esimerkiksi roskien keräämisestä luonnosta. Vaikka maahan päätnyt roska ei olisi oma, kerää vastuuntuntoinen ja tiedostava kansalainen sen roskikseen.

Keväällä 2024 yksi viimeisen kouluviikon teemapäivistä oli **Miljoona roskapussia -siivoustempaus**, joka oli myös osa 8. ja 9. luokkalaisten kevään monialaista oppimiskokonaisuutta. Miljoona roskapussia on YLE:n kampanja, joka kehottaa keräämään roskat oman reitin varrelta ja ilmoittamaan luonnosta kerätyt roskat laskuriin. Tavoitteena on kerätä miljoona roskapussia. Kevään 2024 siivoustempauksessa Rieskalähteen koulu keräsi 84 täyttä roskapussia koulun lähiympäristöstä, oppilaaksiottoalueelta ja niiltä reiteiltä, joita oppilaat kulkevat esimerkiksi liikuntatuntien puitteissa. Siivotuksi tuli todella laaja alue pohjoista Turkuja ja keskustaa. Kevään 2024 siivoustempaus sisälsi myös YLE:n koostamiin opetusmateriaaleihin tutustumista sekä roskien maatumista käsittelevän roskajana -tehtävän. Turun kaupungin Kuntec toimitti tempaukseen roskapussit, hanskat ja roskapihdit sekä haki kerätyt roskat pois.

Vastaava siivoustempaus on tarkoitus järjestää joka kevät. Materiaalit voivat ainakin osittain olla samat, mutta tehtäviä voidaan vaihdella muutaman vuoden välein, jotta päivä olisi oppilaille vaihteleva ja mielekäs. Kertaus on opintojen äiti, mutta päivässä on hyvä olla myös jotakin oppilaille uutta, vaikka päivän ydin eli ympäristön siivoaminen pysyy samana. Mikäli YLE esimerkiksi ei jonakin tulevana vuonna järjestä tempausta, voidaan tilalle kehitellä jotakin muuta, esimerkiksi jokin koulun oma tempaus yhteistyössä Turun kaupungin kanssa. Myös Pidä Saaristo Siistinä ry:n Siisti biitsi -tempaus voisi olla yksi vaihtoehto.

Ihmiskunta kuluttaa tällä hetkellä enemmän luonnonvaroja, kuin mitä maapallon biokapasiteetti sallisi. Ylikulutuspäivä, eli laskennallinen päivä, jolloin ihmisten ekologinen jalanjälki ylittää maapallon kyvyn tuottaa uusiutuvia luonnonvaroja ja käsitellä kasvihuonekaasupäästöjä, ajoittuu heinä-elokuun

taitteeseen. Kulutamme siis noin seitsemässä kuukaudessa sen, minkä pitäisi riittää vuodeksi. Suomalaiset ovat kovimpien kuluttajien joukossa, sillä suomalaisten ylikulutuspäivä on jo alkuvuodesta. Jos kaikki kuluttaisivat yhtä paljon kuin suomalaiset, tarvittaisiin kolme maapalloa, että kulutus ja biokapasiteetti olisivat tasapainossa. Ylikulutuspäivän esille nostaminen ja aiheen käsittely oppitunneilla ja esimerkiksi aamunavauksessa, voisi olla hyvä lisä Rieskalähteen koulun kestävän kehityksen vuosikelloon ja toimintasuunnitelmaan. Oppilaskunnan hallitus voisi olla mukana päivän ohjelman ideoimisessa ja toteuttamisessa. Ilmaiskirppis, eli tempaus, jossa vaatteet voisivat välituntisin vaihtaa omistajaa, voisi olla esimerkki päivän ohjelmasta. Koululle kertyneet löytötavarat voisivat myös löytää tiensä uuteen kotiin ilmaiskirppiksen kautta.

Kiertotalous

Kiertotaloudessa tuotanto ja kulutus synnyttävät mahdollisimman vähän hukkaa ja jätettä ja materiaalit ja tuotteet säilyvät pitkään käyttökelpoisina ja uudelleenkäytettävänä. Tavoitteena on, että talous toimisi ympäristön kantokyvyn rajoissa. Nykypäivänä jätteenkäsittelylaitokset ovat materiaalien lajittelukeskuksia, joista käyttökelpoiset raaka-aineet kulkeutuvat takaisin yritysten käyttöön. Rieskalähteen koulussa jätteiden lajittelua käsitellään 7. luokalla kotitaloudessa ja 8. luokalla kemiassa. Näkökulmat ovat erilaiset, sillä kotitaloudessa fokus on kotitalouksien lajittelussa eli siinä, mihin keräysastian kodeissa ja koulun kotitalousluokassa syntyvät jätteet tulisi lajitella. 8. luokan kemianopinnoissa käsitellään jätteiden hajoamista eli esimerkiksi maatumista kemiallisena prosessina. Maantiedossa tulee esille raaka-aineiden tuotanto, uusiutuvuus, kuljetus, tuotteiden valmistus, kierrätys ja jätteidenkäsittely.

Lounais-Suomen jätehuolto (LSJH) järjestää turkulaisille 8. luokkalaisten **Kiertoajelun**, jossa tutustutaan Topinojan, Ekotorin ja Kahmarin toimintaan. Oppilaat pääsevät näkemään, mihin kotitalouksen jätteet päätyvät ja kuulemaan, miten ne käsitellään ja toimitetaan takaisin kiertoon. Kiertoajelu tukee hyvin koulussa annettua opetusta ja oppimiskokemusta hyödynnetään **8. luokkalaisten kevään monialaisessa oppimiskokonaisuudessa** eli MOK:ssa. Keväällä 2024 8. luokkalaisten tekivät jätehuoltoon liittyviä tehtäviä, joissa hyödynnettiin eri oppiaineiden näkökulmia. Teemapäivän toiminnallisena tehtävänä syntyi esimerkiksi kierrättämiseen ja kiertotalouteen liittyviä julisteita ja sarjakuvia. Kiertoajelu ja siihen liittyvä monialainen oppimiskokonaisuus toteutetaan tulevinakin lukuvuosina mahdollisuuksien mukaan.

Kiertotalouden periaate on olennaisessa roolissa 9. luokkalaisten **Yrityskylässä**, joka on osa Rieskalähteen koulun yhteiskuntaopin ja opon opintoja. 9. luokkalaisten kevään monialainen oppimiskokonaisuus yhdistää Yrityskylässä saadun oppimiskokemuksen ja kevään siivoustempauksen. Keväällä 2024 tehtävänä oli keksiä uusia käyttötarkoituksia ja tuotteita lähimaastosta kerätyistä roskista. Oppilaat saivat tehtävässä vapaat kädet ja mahdollisuuden käyttää omia erityistaitojaan, joten yksi esimerkki yhdeksäsluokkalaisten tehtävän toteutuksesta oli itse sävelletty ja sanoitettu laulu musiikkivideoineen.

Hyvinvointi ja turvallisuus

Rieskalähteen koulussa on jo useampana vuotena järjestetty **turvallisuusteemapäivä** joululomaa edeltävällä viikolla. Teemapäivässä on ollut vaihtelevaa ohjelmaa ja näkökulmana on ollut turvallisuus koululla ja turvallisuus ja terveys laajemmasta näkökulmasta tarkasteltuna. Koulun turvallisuuteen on tutustuttu turvakävelyllä eli kiertopistetyöskentelynä luokittain. Luokanohjaajat ovat ohjanneet

luokkansa kävelyreitini läpi ja luokattomat opettajat ovat vastanneet kiertopisteistä eli keskustelun ohjaamisesta ja tilojen esittelyistä. Kiertopisteille on saatu myös ulkopuolisia turvallisuus- ja terveysalan osaajia, kuten paloautoa esittelevät vapaapalokuntalaiset tai elvyttämistä ja muuta ensiavun antamista ohjaavat ensihoitajat. Turvallisuuspäivän yhteyteen on usein myös saatu ulkopuolisia puhujia kertomaan jostakin ajankohtaisesta nuorten turvallisuuteen liittyvästä aiheesta. Viimeksi aiheena oli nuorten väkivaltarikokset ja niiden seuraukset. Turvallisuusteemapäivä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan tulevinakin vuosina.

Keväällä toteutettava liikuntapäivä on myös ollut yksi Rieskalähteen perinteisistä teemapäivistä. Päivän tarkoituksena on esitellä Turun lajitarjontaa ja mahdollistaa oppilaille monipuolisia liikuntaelämyksiä. Aikaisemmin päivä sisälsi pelkästään erilaisia liikuntavaihtoehtoja, mutta koska osa oppilaista valitsi itselleen kävelystä koko päiväksi, lisättiin päivään muita toimintavaihtoehtoja ja päivä toteutettiin vuonna 2024 **liikunta- ja harrastepäivänä**. Opettajat ideoivat tarjolle monipuolisia harrastemahdollisuuksia, kuten leipomista, väritystä, askartelua, lautapelejä ja kampausten tekemistä. Jokaisen oppilaan tuli valita ainakin yksi liikuntavaihtoehto, mutta toisen sai valita vapaasti kaikista tarjolla olleista liikunta- tai harrastevaihtoehdoista. Liikunta- ja harrastepäivä järjestetään mahdollisuuksien mukaan tulevinakin vuosina.

Rieskalähteen koululla on vietetty muutamana kuluneena vuotena monikulttuurisuuden teemapäivää tai **rasisminvastaista teemapäivää**. Vuonna 2023 teemapäivää vietettiin lukuvuoden viimeisellä viikolla, YK:n kansainvälisen kulttuurin monimuotoisuuden päivän (21.5.) läheisyydessä. Päivä sisälsi nuorten ideoiman paneelikeskustelun, johon osallistui koulumme vapaaehtoisia ja sananvalmiita värillisiä tai rodullistettuja oppilaita sekä asiantuntijoita SPR:ltä ja Tyttöjen talolta, kiertopistetehtävät sekä luokanohjaajien vetämät oppitunnit, joita varten oli koottu opetusmateriaalipaketti. Vuonna 2024 teemapäivää vietettiin Rasisminvastaisella viikolla, 21.3., jolloin vietetään kansainvälistä päivää rotusyrjinnän poistamiseksi. Tällöin seiskaluokkalaiset osallistuivat Turun kaupungin järjestämään Stop Racism! -tapahtumaan ja 8. ja 9. luokkalaiset viettivät teemapäivää koululla. Koululla järjestetty teemapäivä sisälsi kolme eri aihetta: mitä rasismi on, monikulttuurinen Suomi ja suomalaisuus sekä vihapuhe. Päivän päätteeksi todettiin, että laadittu materiaali kaipaisi lisää toiminnallisia tehtäviä ja että päivä tällaisenaan oli oppilaille aika raskas. Jatkossa kolme aihepiiriä voitaisiin jakaa niin, että jokaiselle luokka-asteelle tulisi oma teemansa. Mikäli kaupunki tai joku muu taho järjestää jotakin sopivaa toimintaa Rasisminvastaisella viikolla, niin siihen osallistutaan mahdollisuuksien mukaan. Tämä teemapäivä on myös osa Rieskalähteen koulun yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaa.

Muuta

Ulkoluokasta eli koulun lähiympäristön hyödyntämisestä opetuksessa kirjoitettiin luontosuhde - otsikon alla ja Ylikulutuspäivän viettäminen mainittiin ilmasto-osaamisen yhteydessä. Nämä aiheet olisivat sopineet myös tänne suunnitelman loppuun, jonne kirjataan muita ajatuksia ja ideoita, joita voidaan lähteä toteuttamaan tulevaisuudessa. Ne eivät siis nykyisellään ole osa Rieskalähteen koulun kestävä kehityksen toimintasuunnitelmaa ja lukuvuosisuunnitelmaa, mutta ne voisivat olla sitä tulevaisuudessa.

Nykyisellään toimintasuunnitelmassa osallistetaan oppilaskunnan hallitusta Hävikkiviikon ohjelman suunnittelussa ja toteuttamisessa. Monessa koulussa nuorista on koottu oma ympäristöasioihin keskittynyt tiimi (kuten Puolalan koulun MAPE eli maailman pelastajat tai vihreä parlamentti). Rieskalähteellä voitaisiin myös koota vastaava oppilaista koostuva ryhmä, jonka kautta oppilaat pääsisivät mukaan vaikuttamaan koulun kestävä kehityksen toimintasuunnitelmaan, sen sisältämiin

teemapäiviin sekä kouluarjen muuttamisessa kestävämmäksi. Näin oppilaille tarjoutuisi selkeä kanava, jonka avulla vaikuttaa omaan kouluympäristöön kestävä kehityksen ja ekologisuuden näkökulmasta. Ryhmää voisivat vetää aiheesta kiinnostuneet opettajat tai koulunkäynninohjaajat.

Yksi aihepiiri, jota mahdollisesti nuorista kootun ympäristöasioihin keskittyneen tiiminkin kanssa voitaisiin viedä eteenpäin, on jätteitten kierrätys koululla. Tällä hetkellä oppilaille on tarjolla käytävillä ja luokissa lähinnä sekajäteastioita, eikä luokissa tai opehuoneessa myöskään ole toimivaa jätteitten lajittelua. Koulun etupihalta löytyvät jäteastiat pahville ja polttokelpoiselle jätteelle. Koulun takaa löytyy muitakin roska-astioita, mutta niille on hankala kulkea, sillä koko rakennus pitää kiertää ulkokautta. Kotitalousluokissa syntyvät biojätteet kuljetetaan koulun takana olevaan biojäteastiaan opettajien toimesta. Pahvin, muovin ja metallin kierrättäminen on myös opettajien oman viitseliäisyyden varassa, sillä siistijöiden tehtäviin kuuluu pelkän sekajätteen vieminen. Tähän pitäisi saada muutos. Koulun tiloissa pitäisi olla vähintäänkin aulassa ja opehuoneessa erilliset keräysastiat paperille, pahville, muoville, metallille, lasille ja biojätteelle. Luokissa tulisi olla polttokelpoisen jätteen lisäksi paperin keräys. Pihalla tulisi olla nämä samat jäteastiat sellaisessa paikassa, että roskien vieminen olisi helppoa ja kierrätysastioista huolehtimisen tulisi olla osa siistijöiden toimenkuvaa. Roska-astioiden tyhjentämisen ei pitäisi olla opettajan tehtävä.